

Двадцять третя Міжнародна олімпіада з лінгвістики

Бухарест (Румунія), 26 липня – 2 серпня 2026 року

Розв'язки задач для індивідуального змагання

Задача №1. Голосні (V): [i, u, ə, a] ↔ <i, u, e, a>.

Приголосні (C):

- глухі проривні (T): <p, t, c, k, q>

← [p, t, c, k, q]

* перед V чи Z

* коли подовжується

(у послідовності T.T)

← [p^h, t^h, c^h, k^h, q^h]

* перед S

* в кінці слова

- дзвінкі щілинні (Z):

[v, ʒ, z, ʁ, ʕ] → <v, l, s, g, r>

Між T та Z (у довільному порядку)

пишеться [].

- сонорні (N): [m, n, ŋ, j] ↔ <m, n, ng, y>

- глухі щілинні (S): [f, ʃ, s, x, χ]

→ <v, l, s, g, r>

* після S

* після T

* перед T

→ <vv, ll, ss, gg, rr>

* між двома V

* між V та N

(у довільному порядку)

* перед S

Схема наголосів:

- Якщо перший склад — (C)VC, то він наголошений; в іншому випадку наголошеним є другий склад.

- Наголос ставиться на кожен другий склад, починаючи з першого наголошеного складу, за винятком останнього.

- Якщо (C)V є наголошеним: ${}^1(C_1)V.C_2 \rightarrow \begin{cases} {}^1(C_1)V.C_2 & (\text{якщо } V = a, i, u) \\ {}^1(C_1)VC_2.C_2 & (\text{якщо } V = ə) \end{cases}$

- Тільки в ЗЦЮ: $\dots(C)VC.{}^1(C)V.(C)V(C)\dots \rightarrow \dots{}^1(C)VC.(C)V.{}^1(C)V(C)\dots$ (відлік починається спочатку).

(a)

1.	[¹ məʃ.qu. ¹ ʒəʒ.ʒi. ¹ ux.ta]	melquleliurta
2.	[qa. ¹ ja:.pix. ¹ ka:.ni]	qayapigkani
3.	[ta. ¹ ʃi:.χaq ^h]	tallirraq
4.	[¹ kəx.sa. ¹ iʃ.ku.taq ^h]	keggsailkutaq
5.	[¹ cup.ʁa. ¹ ʃax.tuq ^h]	cup ^g gallagtuq

(HC)

(b)

6.	aartartuq	[a. ¹ aχ.taχ.tuq ^h]
7.	akekatakaki	[a. ¹ kək.ka. ¹ ta:.ki]
8.	negavgun	[nə. ¹ ʁav.ʁun]
9.	atasuak	[a. ¹ ta:.zu.ak ^h]
10.	ner ^g ciquq	[¹ nəʁ.ci.quq ^h]
11.	alikenritaqa	[a. ¹ ʒi:.kən. ¹ ʁi:.ta.qa]
		[a. ¹ ʒi:. ¹ kən.ʁi. ¹ ta:.qa]
12.	neqlinrrarmek	[¹ nəq ^h .ʃin. ¹ χəʁ.mək ^h]

(HC)

(ЗЦЮ)

Задача № 2.

- (a) 1. **kpêdê** — С. *горіх, який стає чорним після обсмаження*
2. **kpêdêkpêdê** — А. *чорний*
3. **краарі ntóó** — В. *надзвичайно білий, білющий*
4. **краарі tp:oo** — G. *пташеня білого какаду*
5. **nkéli tp:oo** — D. *малий корабель*
6. **tpile краарікраарі** — F. *щось біле*
7. **yí yââ taataa** — E. *у дерева червоне листя*
8. **chêêpî mbwii miyó** — M. *два довгі й тонкі камені*
9. **kinikini** — K. *жирний*
10. **lîmî k:ii** — N. *швидко (“наче блискавка”)*
11. **mty:aamty:aa** — P. *солодкий*
12. **mty:aa wee** — H. *бджола*

- (b) 28. **k:ii** —
• *банан (рослина)*
• *наче, ніби, як, подібно до*
29. **краарі** — *білий какаду*
30. **kîgha** — *стиглий*
31. **mty:aa** — *мед*
32. **nkéli dnye** — *англійська мова*
33. **ngwolo** — *око*
34. **kémi kîgha nt:uu** — *стигле манго*

- (d) 35. **краарі tp:oo краарі tp:oo** — V. *(молода риба-наполеон)*
36. **mbóó** — II. *(небо)*
37. **mbóó nté** — VI. *(блакитний [букв. ‘наче небо’])*
38. **mbóó p:uu nkéli** — IV. *(літак [букв. ‘корабель у небі’])*
39. **pê pê** — I. *(багатоніжка)*
40. **taa** — III. *(червоний папуга)*

- (e) Базові кольори (чорний, білий, червоний) утворюються шляхом редуплікації (подвоєння) іменників, які позначають предмет відповідного кольору. Інші кольори (зелений, жовтий, синій) означаються за допомогою порівняльного звороту (‘наче свіже листя дерева’, ‘наче стиглий плід банана’).

13. **nkéli chêêpî pââ** — I. *шматки заліза*
14. **nkéli pi** — J. *європеєць, іноземець*
15. **tpile wee** — L. *комаха*
16. **yí mbwii** — O. *палиця*
17. **kémi nt:uu** — Y. *(недозріле) манго*
18. **k:ii miyó** — X. *два банани (рослини)*
19. **nkéli mbwaa** — Q. *алкогольний напій*
20. **ngwolo nt:uu** — S. *очне яблуко*
21. **mbwaa** — Z. *вода*
22. **mwi pê** — U. *кишковий хробак*
23. **tpile pê k:ii kîgha nt:uu k:ii** — AA. *жовта змія*
24. **pi mbwii** — V. *висока й худя людина*
25. **pi ntóó** — R. *труп*
26. **tpile pê yí kuu yââ k:ii** — T. *зелена змія*
27. **yí pââ** — W. *стовбури дерев*

- (c) BB. *(його) син* — **tp:oo**
CC. *зелений* — **yí kuu yââ k:ii**
DD. *жир* — **kini**
EE. *свіжий, сирий* — **kuu**
FF. *(недозрілий) фрукт* — **nt:uu**
GG. *чорна людина* — **pi kpêdêkpêdê**
HH. *острів Россел* — **Yéli**

Задача № 3. Форми множини іменників не утворюються послідовно від форм однини.

Займенники:

ki= — 1 ос. одн.

kia= — 2 ос. одн.

nu= — 3 ос. одн.

Дієслово:

Вказівні займенники (D):

iina — одн.

iipi — істоти мн.

iimi — неістоти мн.

- **основа**-**kura**: реаліс (минулий час)
- **основа**-**rii**: ірреаліс (майбутній час)

Порядок слів (реаліс):

- $S V \begin{pmatrix} O (IO) \\ (IO) O \end{pmatrix}$ (S — підмет, V — присудок, O — додаток, IO — непрякий додаток)
- D N (N — іменник)
- X Y (X — власник [той, хто володіє], Y — власність [те, чим володіють])
- $D_X Y X$

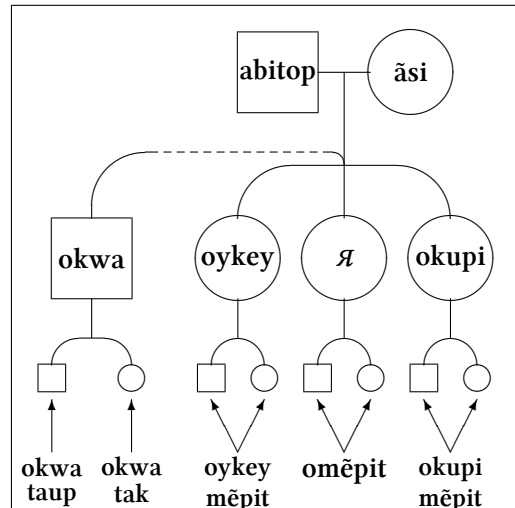
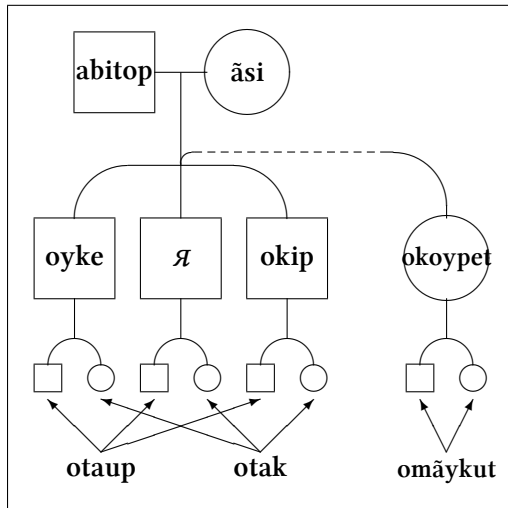
Порядок слів (ірреаліс): іменна група, яка йде безпосередньо за дієсловом, переміщується повністю або частково.

реаліс	→	ірреаліс
S V N	→	S N V
S V X Y	→	S X Y V
S V D N	→	S D V N
S V D_X Y X	→	S D_X Y V X
(не подано в цій задачі)	→	S D_Y V X Y
(не подано в цій задачі)	→	S D_Y V D_X Y X

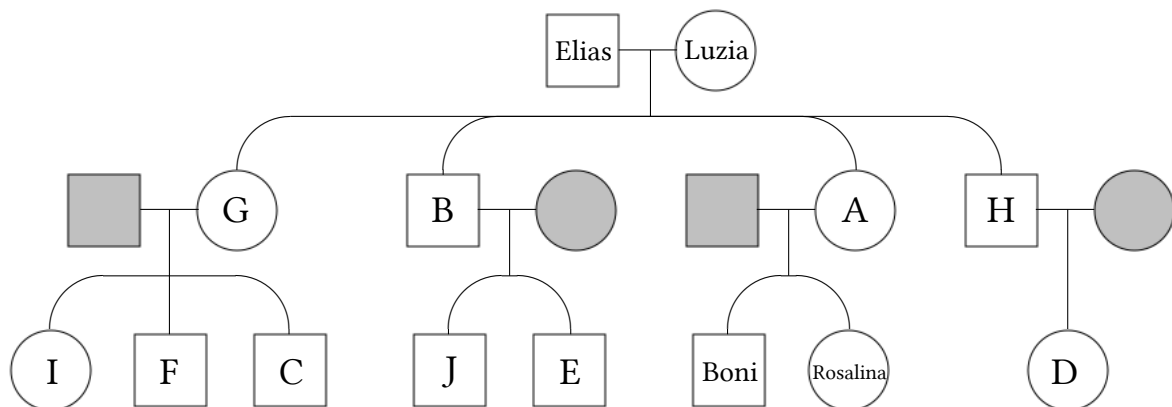
- (a) 17. **kia=iipi siwīrariī mīisaji paajuuyaari** — *Ти відвідаєш цих учителів жінки.*
 18. **nu=nikikura Leo paapaaja** — *Він/вона побачив/-ла рибу Лео.*
 19. **ki=iina masiitiiriī mīisaji iimina** —
Я продам це каное жінки.
Я продам цій жінці каное_{одн.}.
 20. **ki=iipi kariiniiriī iina mira ikwani** — *Я потурбуюся про цих дітей цього чоловіка.*
- (b) 21. *Ти купив/-ла каное_{мн.} цих дітей.*
kia=masiikura iipi iiminaka mira
 22. *Ти порвеш мотузку вчителя.*
kia=paajuuyaana iiyi isikiriī
 23. *Я куплю будинок цих жінок.*
ki=iipi iita masiiriī iitimira
 24. *Він/вона продасть Імі ці книги.*
nu=iimi masiitiiriī simiimiya Ima
nu=Ima masiitiiriī iimi simiimiya
 25. *Я відремонтую це каное цих чоловіків.*
ki=iina irikatajuuriī iipi iimina ikwaniwiya

Задача № 4.

старший брат $\equiv$ старший двоюрідний брат старша сестра $\equiv$ старша двоюрідна сестра
менший брат $\equiv$ менший двоюрідний брат менша сестра $\equiv$ менша двоюрідна сестра

(a)

(b) Boni > Rosalina > 10 (D) > 5 (I) > 6 (F) > 8 (J) > 9 (E) > 7 (C)

- (c) (i) oykey mēpit
(ii) oykey
(iii) okoypet
(iv) okip
(v) okwa
(vi) otak

Задача № 5. Правила:

- Порядок слів:

.

- Вид/Час:

вид	недоконаний (дія є тривалою)	доконаний (дія є нетривалою)
час	– неминулий (я кличу їх <i>зараз</i>) – минулий (я кликав їх <i>тиж-день тому</i>)	– недавноминулий (я покликав їх <i>вчора</i>) – минулий (я покликав їх <i>тиждень тому</i>)

- Структура форми дієслова:

- додаток:

вид	недоконаний	доконаний
1 ос. одн.	wo-	zw-
1 ос. мн.	n-	nzn-
2 ос. мн. 3 ос. мн.	e-	th-

- корінь:

вид	недоконаний	доконаний
<i>бачити</i>	-mar-	-mar-
<i>вертати</i>	-brig-	-brim-
<i>тримати</i>	-fath-	-faf-
<i>зустрічати</i>	-wagr-	-waf-
<i>кликати</i>	-bräkn-	-s-

- вид = доконаний: **-ä-** (**-äCa-** > **-eCa-**;
C — приголосний звук)

- вид = недоконаний: **-w-**

- час = минулий (*тиждень тому*): **-a-**

- підмет:

1 ос. одн.	-é (-aé > -a)
1 ос. мн.	-e (-ae > -ake)
2 ос. мн. = 3 ос. мн.	-th (-wth > -wrth)

Відповіді:

- (a) 15. *Ви потримали мене вчора.* **kayé zwefafth**
 16. *Я покликав вас тиждень тому.* **nümä thäsa**
 17. *Ви тримаєте мене зараз.* **zena wofathwrth**
 18. *Вони зустріли нас тиждень тому.* **nümä nznewafath**
- (b) 19. **nümä nbrigwath** *Ви вертали нас тиждень тому.*
Вони вертали нас тиждень тому.
 20. **kayé thefafé** *Я потримав вас вчора.*
Я потримав їх вчора.
 21. **nümä emarwa** *Я бачив вас тиждень тому.*
Я бачив їх тиждень тому.
 22. **kayé nznäbrimth** *Ви вернули нас вчора.*
Вони вернули нас вчора.